

Tenta i MVE025/MVE295, Komplex (matematisk) analys, F2 och TM2/Kf2

2020 08 28, 14:00-18:00

Kursansvarig: David Witt Nyström, 0767794288

Betygsgränser: 1-19 (U), 20-29 (3), 30-39 (4), 40-50 (5)

---

1. Låt

$$f(z) := \frac{e^{-z^2}}{z^2 \sin z}.$$

- (a) Om $f(z) = \sum_k a_k z^k$ är Laurentseriutvecklingen av f giltig i $\{z : 0 < |z| < 1\}$, bestäm a_k för $-4 \leq k \leq 1$. (4p)
- (b) Vilken ordning har f 's pol i 0? (1p)
- (c) Bestäm $\int_{|z|=1} f(z) dz$. (1p)
- (d) Bestäm $\int_{|z+1|=4} f(z) dz$. (3p)

2. Bestäm bilden av $A := \{z : |z+1| < 1, \operatorname{Re}(z) > -1, \operatorname{Im}(z) > 0\}$ under avbildningen

$$f(z) := \frac{1}{z^3 + 3z^2 + 3z + 1}.$$

(Tips! Skriv f som en sammansättning av enklare funktioner.) (7p)

3. Hitta en funktion $g(z)$ som är holomorf på $\mathbb{C} \setminus \{0, 1\}$ och sådan att $\int_{|z|=1/2} g(z) dz = 1$ och $\int_{|z|=2} g(z) dz = -1$. (5p)

4. Använd metoder från kursen för att bestämma antalet nollställen till $e^{-z} + z^2 - 6z + 9$ i området $\{z : |z - \pi| < 1\}$. (7p)

5. Bestäm $\int_{|z|=1} (f(z))^2 dz$ där $f(z) := \sum_{k=-\infty}^{\infty} z^k e^{-k^2}$. (7p)

6. Låt $g(z) := \sum_{n=1}^N a_n x^n + \sum_{m=1}^M b_m y^m$ där $z = x + iy$. Om g är holomorf, vad kan du säga om koefficienterna a_n, b_m ? Motivera ditt svar. (5p)

7. Låt $\alpha := (a_k)_{k=0}^{\infty}$ vara en följd av komplexa tal sådan att $|a_k| \leq 1$ för alla k , och låt $Z(\alpha)$ beteckna Z-transformen av α . Visa att om $Z(\alpha)(k) = 0$ för alla $k \geq 2$ så måste $a_k = 0$ för alla k . (5p)

8. Låt f vara en holomorf funktion i $\{z : 0 < |z| < 1\}$. Visa att om $\operatorname{Re}(f) \leq M$ för någon konstant M så är f 's singularitet i 0 hävbar. (5p)

Lycka till!
David

① a

Lösning: Vi har $\sin z = z - \frac{z^3}{6} + \frac{z^5}{120} + O(z^7)$

$$\frac{1}{\sin z} = \frac{1}{z(1 - (\frac{z^2}{6} - \frac{z^4}{120} + O(z^6)))} \underset{|z| \text{ litet}}{=} \frac{1}{z} \sum_{k=0}^{\infty} (\frac{z^2}{6} - \frac{z^4}{120} + O(z^6))^k = \dots =$$

$$= \frac{1}{z} (1 + \frac{z^2}{6} + \frac{7}{360} z^4 + O(z^6))$$

$$e^{-z^2} = 1 - z^2 + \frac{z^4}{2} + O(z^6), \text{ vilket leder till:}$$

$$f(z) = \dots = \frac{1}{z^3} (1 - \frac{5}{6} z^2 + \frac{67}{360} z^4 + O(z^6)) = 1 \cdot z^{-3} - \frac{5}{6} z^{-1} + \frac{67}{360} z + \dots$$

Vi ser därför att $a_{-4}=0, a_{-3}=1, a_{-2}=0, a_{-1}=-\frac{5}{6}, a_0=0, a_1=\frac{67}{360}$.

Svar: $a_{-4}=0, a_{-3}=1, a_{-2}=0, a_{-1}=-\frac{5}{6}, a_0=0, a_1=\frac{67}{360}$.

Lösning: Från räkningen ovan ser vi enligt Sats att polens ordning är 3. Svar: Ordning 3.

c

Lösning: f är holm i $\mathbb{C}$ förutom isol. sing. i punkterna $k\pi, k \in \mathbb{Z}$

Av dessa ligger endast 0 inuti kurvan $|z|=1$. Vi ser också från a) att $\text{Res}_0 f = a_{-1} = -\frac{5}{6}$. Vi får att

$$\int_{|z|=1} f(z) dz = 2\pi i \text{Res}_0 f = -\frac{5\pi i}{3}. \quad \text{Svar: } \int_{|z|=1} f(z) dz = -\frac{5\pi i}{3}.$$

$\nwarrow$ Residu-sats

d

Lösning: Av f 's sing. ligger $-\pi \leq 0$ inuti kurvan $|z+1|=4$.

$\sin z$ har enkelt nollställe i $-\pi$, $\frac{e^{-z^2}}{z}$ holm i omg. till $-\pi$, se

$$\text{Res}_{-\pi} f = \left(\frac{e^{-z^2}/z}{(\sin z)'} \right) \Big|_{z=-\pi} = \frac{e^{-\pi^2}/\pi^2}{-1} = -\frac{e^{-\pi^2}}{\pi^2}. \text{ Vi får att}$$

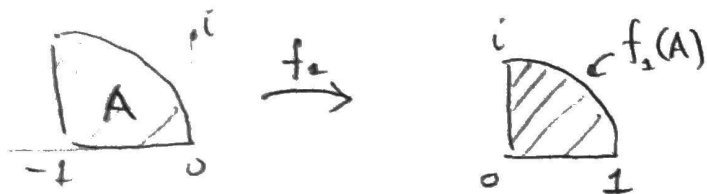
$$\int_{|z+1|=4} f(z) dz = 2\pi i (\text{Res}_0 f + \text{Res}_{-\pi} f) = \dots = \left(-\frac{5\pi}{3} - \frac{2e^{-\pi^2}}{\pi} \right) i.$$

$\nwarrow$ Res. sats

Svar: $\int_{|z+1|=4} f(z) dz = \left(-\frac{5\pi}{3} - \frac{2e^{-\pi^2}}{\pi} \right) i.$

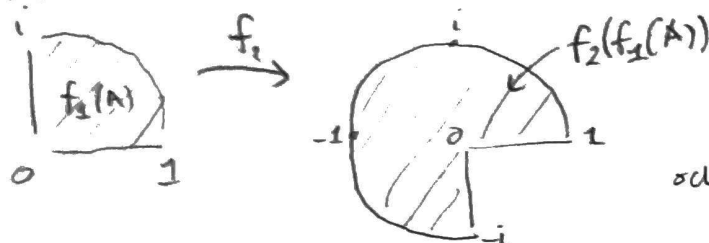
2. Lösning: $\frac{1}{z^3 + 3z^2 + 3z + 1} = \frac{1}{(z+1)^3}$. Vi har då att

$f(z) = f_3 \circ f_2 \circ f_1(z)$ där $f_1(z) := z+1$, $f_2(z) := z^3$, $f_3(z) := \frac{1}{z}$,
och därför att $f(A) = f_3(f_2(f_1(A)))$.

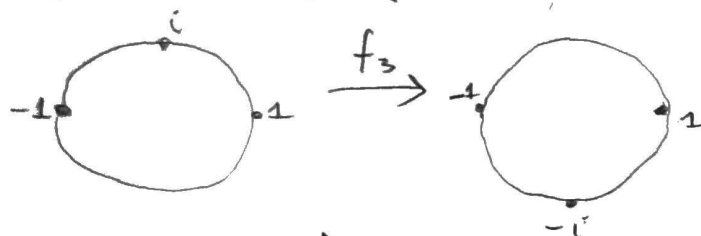
f_1 är en translation så vi får $f_1(A)$ som i figur.

f_2 tredubblar vinkeln vi får som i figur:

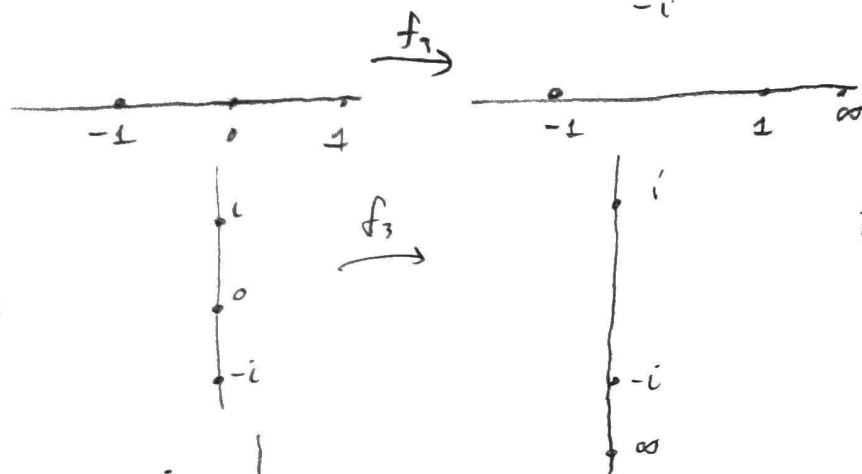

$f_3 = \frac{1}{z}$ är en Möbiustransformation och avbildar därför enhetscirkeln på sig själv

cirklar & linjer på cirklar el. linjer.

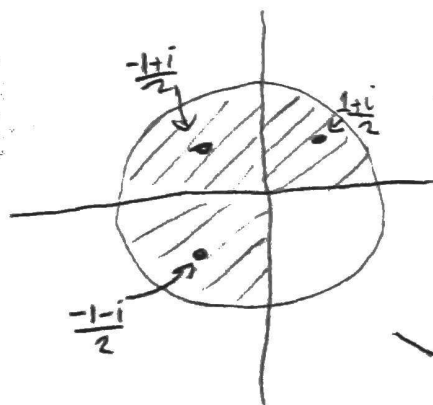

$1 \mapsto 1, -1 \mapsto -1, i \mapsto -i$ visar att f_3 avbildar enhetscirkeln på sig själv

$-1 \mapsto -1, 0 \mapsto \infty, 1 \mapsto 1$ visar att f_3 avbildar reella axeln på sig själv

$i \mapsto -i, 0 \mapsto \infty, -i \mapsto i$ visar att f_3 avbildar imaginära axeln på sig själv.

$f_2(f_1(A))$ består av tre delar alla begränsade av enhetscirkeln, reella axeln och imaginära axeln, så detta kommer gälla för $f_3(f_2(f_1(A)))$

Vi har att $f_3(\frac{1+i}{2}) = \frac{2}{1+i} = 1-i$, $f_3(\frac{-1+i}{2}) = \dots = -1-i$,
 $f_3(\frac{-1-i}{2}) = \dots = -1+i$. Detta visar att $f(A)$ blir som i figuren, dvs

$$f(A) = \{z : |z| > 1, \text{Arg}(z) < 0 \text{ el. } \text{Arg}(z) > \pi/2\}$$

Svar: $f(A) = \{z : |z| > 1, \text{Arg}(z) < 0 \text{ el. } > \pi/2\}$.

3

Lösning: Enl. Residuetsatsen är $\int_{|z|=1/2} g(z) dz = 2\pi i \operatorname{Res}_0 g$ medan

$\int_{|z|=2} g(z) dz = 2\pi i (\operatorname{Res}_0 g + \operatorname{Res}_1 g)$, så vi behöver hitta en holo funkt

i $\mathbb{C} \setminus \{0, 1\}$ s.a. $\operatorname{Res}_0 g = \frac{1}{2\pi i} = -\frac{i}{\pi}$ och $\operatorname{Res}_1 g = \frac{1}{2\pi i} (-1-1) = \frac{i}{\pi}$.

Notera att $-\frac{i}{2\pi} \cdot \frac{1}{z}$ är holo i $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ med $\operatorname{Res}_0 \left(-\frac{i}{2\pi} \frac{1}{z} \right) = -\frac{i}{2\pi}$

och $\operatorname{Res}_1 \left(-\frac{i}{2\pi} \frac{1}{z} \right) = 0$ då den är holo i omg. till 1. Pss

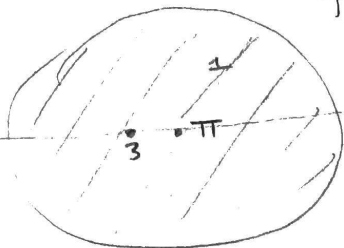
har vi att $\frac{i}{\pi} \frac{1}{z-1}$ är holo i $\mathbb{C} \setminus \{1\}$, $\operatorname{Res}_1 \left(\frac{i}{\pi} \frac{1}{z-1} \right) = \frac{i}{\pi}$,

$\operatorname{Res}_0 \left(\frac{i}{\pi} \frac{1}{z-1} \right) = 0$, och sammantaget har vi att $-\frac{i}{2\pi} \frac{1}{z} + \frac{i}{\pi} \frac{1}{z-1} = \frac{i(z+1)}{2\pi z(z-1)}$

är holo i $\mathbb{C} \setminus \{0, 1\}$ och uppfyller kraven på integralerna.

Notera att detta är en av oändligt många möjliga lösningar!

4. Lösning: Låt $f(z) := z^2 - 6z + 9 = (z-3)^2$ och $g(z) := e^{-z}$.
 f har 2 st nollst. i området (räknat med mult.).

Om vi kan visa att $|f(z)| > |g(z)|$ på randen $\{ |z-\pi| = 1 \}$ följer det av Rouché's sats att $f+g = e^{-z} + z^2 - 6z + 9$ också har 2 nollst.

i området. Vi har

$$|z-3| = |(z-\pi) + (\pi-3)| \geq |z-\pi| - |\pi-3| \geq 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \quad \text{på randen}$$

$$\Rightarrow |f(z)| = |z-3|^2 \geq \frac{9}{16} \quad \text{på randen}$$

$$\operatorname{Re} z \geq \pi - 1 > 2 \quad \text{på randen}$$

$$\Rightarrow |g(z)| = |e^{-z}| = e^{-\operatorname{Re} z} \leq e^{-2} < \frac{1}{4} \quad \text{på randen}$$

$$\Rightarrow |f(z)| > |g(z)| \quad \text{på randen} \Rightarrow \text{Rouché} \quad f+g \text{ har 2 nollst. i området.}$$

$$\underline{\text{Svar:}} \quad e^{-z} + z^2 - 6z + 9 \text{ har 2 nollst. i } \{ z : |z-\pi| < 1 \}.$$

3

Lösning: Mha rotkriteriet ser vi att $\sum_{k=-\infty}^{\infty} z^k e^{-k^2}$ konvergerar i $\mathbb{C} \setminus \{0\}$ och definierar därmed enl. sats en holm fnn där.

$(f(z))^2$ är då också holm och dess Laurentserieutveckling blir

$$\left(\sum_{k=-\infty}^{\infty} z^k e^{-k^2} \right) \left(\sum_{m=-\infty}^{\infty} z^m e^{-m^2} \right) = \sum_{l=-\infty}^{\infty} a_l z^l \quad \text{där}$$

$$a_l = \sum_{k=-\infty}^{\infty} e^{-k^2} e^{-(l-k)^2} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} e^{-2k^2 - l^2 + 2kl}. \quad \text{Enligt Residuetsatsen}$$

$$\text{får vi då: } \int_{|z|=1} (f(z))^2 dz = 2\pi i \operatorname{Res}_0 f^2 = 2\pi i a_{-1} = 2\pi i \sum_{k=-\infty}^{\infty} e^{-2k^2 - 2k - 1}.$$

$$\underline{\text{Svar:}} \quad \int_{|z|=1} (f(z))^2 dz = 2\pi i \sum_{k=-\infty}^{\infty} e^{-2k^2 - 2k - 1}.$$

6.

Lösning: Om g är holomorf löser den enl. sats

Cauchy-Riemanns ekvationer: $\frac{\partial g}{\partial x} = -i \frac{\partial g}{\partial y} *$

Vi har att $\frac{\partial g}{\partial x} = \sum_{n=1}^N n a_n x^{n-1}$, $\frac{\partial g}{\partial y} = \sum_{m=1}^m m b_m y^{m-1}$.

Vi ser att $\frac{\partial g}{\partial x}$ är ober. av y medan $\frac{\partial g}{\partial y}$ är ober. av x ,
så CRs ekvationer leder till att $\frac{\partial g}{\partial x}$ och $\frac{\partial g}{\partial y}$ är konstanter,
dvs $a_n = 0 \forall n \geq 2$, $b_m = 0 \forall m \geq 2$. Vi får alltså att

$\frac{\partial g}{\partial x} = a_1$, $\frac{\partial g}{\partial y} = b_1$ och enligt CR måste $a_1 = -ib_1$, el.
ekvivalent $b_1 = ia_1$. Vi får då att $g = a_1 x + ia_1 y = a_1 z$.

Svar: Om g är holo så måste $a_n = 0 \forall n \geq 2$, $b_m = 0 \forall m \geq 2$
och $a_1 = -ib_1$.

7.

Lösning: $Z(\alpha)(z) := \sum_{k=0}^{\infty} \frac{a_k}{z^k}$, $|a_k| \leq 1 \Rightarrow Z(\alpha)$ holm i $\{z: |z| > 1\}$.

Låt $f(z) := Z(\alpha)(\frac{1}{z}) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$, $|a_k| \leq 1 \Rightarrow f(z)$ holm i $D(0,1)$.

Enl. antagande är $f(\frac{1}{k}) = Z(\alpha)(k) = 0 \quad \forall k \geq 2$.

$\frac{1}{k} \xrightarrow{k \rightarrow \infty} 0 \in D(0,1)$ så identitetsprincipen siger att $f \equiv 0$ i $D(0,1)$.

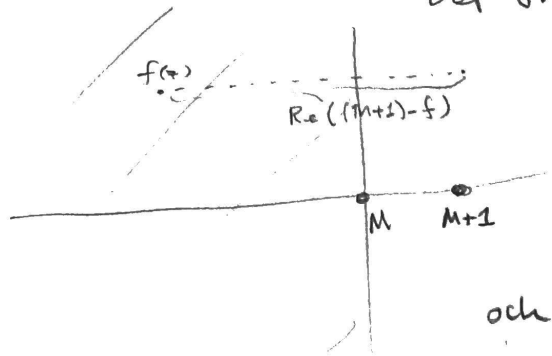
Men enligt satz är $a_k = \frac{f^{(k)}(0)}{k!} = 0$ (ty $f \equiv 0$), så
vi får att $a_k = 0 \quad \forall k$.

8.

Lösning: Vi antar alltså att $\operatorname{Re} f \leq M$.

$$\text{Det följer att } |f - (m+1)| \geq \operatorname{Re}((m+1) - f) \geq M+1 - \operatorname{Re} f \geq M+1 - M = 1.$$

Funktionen $\frac{1}{f - (m+1)}$ är då holm i $D(0,1)^*$

$$\text{och } \left| \frac{1}{f - (m+1)} \right| \leq 1. \text{ Vi får att.}$$

$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{z}{f - (m+1)} = 0$ och enligt Satz har då $\frac{1}{f - (m+1)}$ en

härbar sing. i 0. Vi kan alltså skriva $\frac{1}{f - (m+1)} = g$ där

g holm i $D(0,1)$. Enl. Klass. av nollställen kan vi vidare

skriva $g(z) = z^m h(z)$ där h är holm i $D(0,1)$ och $h \neq 0$ i omgivning till 0, så $1/h$ holm i omg. till 0.

Vi får: $f(z) = \frac{1}{z^m} h(z) + m+1$. Om $m=0$ så har alltså f en härbar sing. i 0, medan om $m > 0$ så har f en pol i 0.

Vi behöver alltså visa att $m=0$.

Vi antar att $m \geq 1$ och försöker härleda en motsägelse!

Skriv $h(0) = r e^{i\theta}$, låt $t \in (0,1)$ vara litet positivt tal.

$$\text{Vi får att } f(t e^{-i\frac{\theta}{m}}) = \frac{1}{t^m e^{-i\theta}} h(t e^{-i\frac{\theta}{m}}) + m+1 \approx \frac{1}{t^m e^{-i\theta}} h(0) + m+1 =$$

$$= \frac{1}{t^m} + m+1 \xrightarrow{t \rightarrow 0} \infty \text{ vilket visar att } \operatorname{Re}(f(t e^{-i\frac{\theta}{m}})) \xrightarrow{t \rightarrow 0} \infty$$

vilket är en motsägelse då $\operatorname{Re} f \leq M$!

Vi får att $m=0$ och ser då att f 's sing. i 0 är härbar.